

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta“ este
Miercuri. Vinerea și Duminică.
Prețul abonamentului:
pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Trieri osterne pe șase luni 14 fr. pe
an 28 franci.

Anulu XLV.

Se prenuță:
postele c. și r. și pe
Anulu
un'a serie garmonu 6 cr. și timbru de lo
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori
trancate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 131.

Mercuri 10 22 Novembre

1882

Brasiovu 10. Novembre

Deca comitetulu, instituitu la 1881 de cătra adunarea celor 153 de delegati ai alegătorilor romani din Ardelu și Tiéra ungrésea, ar' fi avutu cunoscutia despre hierarea cea mai noua „de-o deosebita valóre, plina de date științifice și scrisa fôrte la timp“ a marelui academistu ungru Paul Hunfalvy, alias Hunds-dörfer, prin care combate pretensiunile „nefundate și cu totul esagerate“ ale Romanilor, probabilu că ar' fi datu la lumina memorialulu seu cu vre-o luna sêu duce mai curendu, pentru că multu laudatulu istoriografu ungru se póta cunoșce adeveratele postulate ale poporului romanu, a carui origine romana i' causéza atâta durere de capu.

Intemplarea fatala inse a voitu că „epocal'a opera“ a d-lui Hunds-dörfer se apara mai totu în aceeași dî cu memorialulu romanu și așchira marele invetiatu care 'si-a pusu scintra s'a în serviciulu biroului de presa și pôte și a fondului de dispozițiune, ajunsu într-o situațiune fôrte critica și penibila pentr'o capacitate de calibrulu d sale, aceea adeca de a lupta cuntru întregu arsenalu de date „științifice“ în contra unoru pretensiuni fictive, inclipuite.

Serierea de care e vorba se intituléza „Die Rumänen und ihre Ansprüche, von Paul Hunfalvy“ (Romanii și pretensiunile lor de Paul Hunfalvy) și este tiparita în Vien'a și Teschen, în editiunea lui Carolu Prohaska. Diarele maghiare în frunte cu guvernamentalulu „Nemzet“, stau se 'si sara din piele de bucuria, că o péna, pentru densele atâtu de „autorisata“, le vine în ajutoru tocmai într'unu momentu candu, dupa aparițiunea memoriului romanu le muștră reau'a consciința pentru nedreptatile ce le-au facutu și le facu guvernele maghiare poporului romanu din aceste tieri. Aceste foi potu respira acum earasi mai liberu, pentru că în cartea lui Hunfalvy se pôte ceti negru pe albu că Romanii sunt nesce venetici în vechiulu loru pamentu, că n'au avutu și n'au nici unu dreptu și că nemulțumirile lor se reducu la agitațiunile unoru resvratitori, cari voiescu se distruge Ungaria și pôte și întregu imperiulu austro-tungaru.

Istori'a se repeta, acést'a o scie d. Hunfalvy, elu trebuie se mai scie inse, că nicăiri nu se adeverește acea sentința mai multu că în istori'a luptelor d'ntre Romani și Maghiari De câte ori noi Romanii amu redicatu vre-o pretentiune, de câte ori amu cerutu se ni se recunósca vr'unu dreptu, se ni se dé ce este alu nostru, de atâtea ori Maghiarii s'au postatu într' noi și între tron, inegrindu-ne și elevetindu-ne cătu numai le-a fost cu putința. Si ôre cartea memorata nu urmaresce totu acestu scopu?

Afandu că Romanii pregatescu unu memoriu spre a informá opiniunea publica europeană asupra adeveratei loru situațiuni, ómenii guvernului s'au si pusu pe lucru și au pregatitu cartea voluminosa, care a vediutu lumin'a dilei mai deodata cu memorandumulu, în Vien'a și în Teschen. De acum lumea nu mai pôte fi sedusa cu minciuni de ale Romanilor ea va vedé din cartea d-lui Hunfalvy, că Romanii nu numai că n'au nici unu dreptu, a carui recunósce se-o póta pretinde, dér' ei sunt chiaru unu elementu periculosu statului și unitatii lui și de aceea ar' trebui se fia în viitoriu inca și mai aspru coramisati și apasati.

Isi pôte face cineva o idea despre „deosebit'a valóre“ a „datelor istorice științifice“, ce si le-a luat de basa acést'a carte, déca i vomu spune, că în introducere autorulu se propósca la unu articulu, aparutu de unu siru de

ani în „Augsbnger allg. Zeitung“, în care vorbindu-se de reposatulu primatu alu Romaniei Nifonu. se dice că este „mitropolitulu alu Ungro-Vlachiei“, unu titlu care, precum se știe, ilu pórta metropolitii romani din vechime. Hunfalvy ilu cétéza că dovéda, că Romanii n'au sê se se faca stapani asupra Ungariei. Candu stamu față cu asemeni dovédi istorice nu putemu se nu esclamamu cu poetulu strabunu: Difficile est satyram non scribere!

Vrendu a face unu estrasu din desu memorata carte, trebuie se ne întrebamu, că ôre o asemenea scriere, care isi scote date din corespondentie defectuose publicate prin „Augsburg. allg. Zeitung“ și din articulu ceușit de ai lui „Pester Lloyd“ și tpt. ungru, n'ar' pôte că se fia luata în serioasă considerațiune? Néstra cea mai firma este că nu, și că o asemenea scriere mai reveni asupra-i, și că o asemenea scriere ar' arata cetitorilor nostri că unu asemenea nersinarea contrariilor neamur' oșt'ar'.

Cartea „Romanii și pretensiunile lor“ a fost numai începutu de o demnitate, și pôte se pregatescu în curându o altă demnitate, că famosulu deputatu Varasch, care a primitu ordinu dela Pesta de a se gîsi cu autoritatu renegatiloru din Marasch și ungru și si contra celor cuprinse în memoriulu conferenței dela Sibiu. Adeca se repetése ceulu nedemnu de acum trei ani, candu cu adres'a în contra Archiereiloru care au parat limb'a romana. Ni se spune că pe 21 din decembru — 21 l. c. s'ar fi convocat unu o comisiune de cătra capetenia renegatiloru. Vice-comitele Mihalka.

Machinatiunile aceste ale contrariilor nostri nu potu de cătu se ne încarageze în lupt'a pentru caus'a noastră drepta. Déca nu ar' fi ea drepta și santa scula s'ar ôre atâti falsi profeti în ceea ce-i? S'asu dér' inimile! Déca nu amu valóre ceteru, și déca tiéra 'si-ar' mai dá ei ôre scința de a se combate chiaru și cu întrebaturu a unoru m'locé, atâtu de detestabile? Este acum la rândulu nostru că se dovedimu printr'o strinsa solidaritate în cestiunile mari nationale, că suntemu consci de drepturile nostre. Se fimu tari în credința noastră, căci adevérule, pe care voru se 'lu restign'sca fariseii, odata totu va trebui se triumfeze!

Cronic'a evenimentelor politice.

Dupa o scurta discussiune în camera ungara a primitu proiectulu de lege asupra calificatiunei funcționarilor de basa a desbaterei speciale. La §. 1 duoi dintre deputati (Manussich și Unger) au gasitu, că mesurile proiectului în privința calificareii morale ar' fi prea aspre. Comitele Raday sen. si ministrulu Tisza declarara, că nu voiescu se faca în privința acést'a nici o concessiune și în fine au fostu primite fara modificare dispositiile, dupa care numai acei cetățiani potu deveni funcționari de stat și municipali, cari nu stau sub curatela, nu sunt în concursu, nu sunt în stare de acusatune sêu nu sunt condamnatu la inchisóre din caus'a vr'unui delictu comis din pofta de castigu, cari nu 'si-au perdutu dreptulu de a funcționa în urm'a unei sentințe, și contra cărora în privința morala nu esiste nici o banuie fundata. — Acést'a „banuie“ ni se pare în adevéru a fi o urma cam primejdiosa în man'a ministrului.

Caracteristicu este respunsulu ce l'a datu dlu Tisza deputatulu Steinacker, care a cerutu, că se se stabilésca în lege, că funcționarii afara de limb'a statului se mai cunósca celu puțin un'a din limbale ce se vorbescu în

tiéra. D-lu Tisza a disé, că ar' fi reu și superflu de a b'astaștiunea de nationalitate în proiectu (sic!) pentru că ceea ce cere d. Steinacker se 'ntindelege de sine. Esperientia de este disé ne arata din contru, că ceea ce ar' gr' lui se nu fia locu și se fia unu lucru a ese. une s'a facutu regula, adeca, „se întielege de sine“, că nici unu funcționariu maghiaru nu 'si mai da ad' silința de a cunósce alta limba, decâtu pe ceea a statului.

În § 3 se pretinde, că funcționarii administrativi cu puțin excepțiuni se documenteze calificatiunea lor printr'o diploma de advocatu, sêu prin diplom'a de doctoru în dreptu sêu celu puțin prin atestate asupra esamenelor iuridice de stat. La § 5 se cere, că si vice-comitii, pretorii (solgabirarii) și notarii se documenteze aceea 'si calificatiune. Propunerea lui Steinacker, că si dela comitii supremi se se cere implinirea condițiilor din § 3 s'a respinsu, dupa ce d-lu Tisza a declarat, că demnitatea unui comite supremu nu intra în cadrulu acestei legi. (!)

Imperatulu Franciscu Iosifu a tramisu prințului Nislae duoi cai de rassa nobila, „Glas Cernogarti'a“ dice, că acestu daru este o proba de se bun'a întielegere dintre Majestatea S'a și prințulu. Apoi numit'a fôia continua a polemisi contra declaratiiloru lui Kallay și Kalnoky în delegatiuni și dice, că ministrii austro-ungari sunt reu informati, déca credu, că prințulu și poporulu sêu nu sunt în buna întielegere. Mentenésca și așchira pe fuzari, d'ntre ungru și a rassa în bune relațiuni cu Austria.

Unu diaru francesu a latitu și „Gazetta d'Italia“ a reprodusu scirea, că Regele Carolu alu Romaniei a invitatu pe Regele Italiei la o convenire speciala, care va avé locu în curendu la Turinu. „Correspondenza politica dalla Romania“, ce apare în Rom'a. nu desminte tocmai acést'a scire, dér' o rectifică spuindu-ne, că pentru acuma nu se pôte, asteptá realizarea unei asemeni întrevederi, pe care trebuie se-o dorésca fiacare romanu, déorace asemeni conveniri au locu numai pe timpul, candu duréza stagiunea mórta și candu camelele sunt inchise.

„Multe și feliurite restalmaciri — scrie „Unirea“ — s'au datu retragerii d-lui C. A. Rosetti din cabinetu, dela presiedinți'a camerii și din demnitatea de deputatu. Cuvintele nervose aruncate maioritatii, alu carui capu a fost în intrunirile private ale partidului, indignatiunea manifestata de betranu, candu camera nu i'a primitu demisiunea, au fost de natura a face pe lume se creada, că vederile sale politice și sociali nu mai sunt impartasite nici de marele numeru alu partidului, nici de d. Ion Bratianu. Plecare s'a din tiéra tocmai, candu partidulu rosu avea mai multa trebuința de presentia maiestruului, legitiméza și mai multu vuetele despre o neintielegere fundamentala în „marcele partidulu.“

„Ceea ce lumea credea este confirmatu astadi. de si sub o forma dibace, de insusi, d. C. A. Rosetti, prin epistol'a tramisa din Paris alegătoriloru din Capitala. ce i' ofería candidatur'a colegiului III. Prin acést'a scrisóre, betranulu liberalu nu numai că infrunta pe membrii maioritatii, că n'au întielesu necesitatea, urgentia și oportunitatea propuneriloru sale, dér' face chiaru unu apelu la tiéra infașiandu-i unu program, pentru lupt'a electorala. Acestu programu are o mare insemnatate, și este bine că mintea alegătoriloru se se atîntésca la desulu se'lu desbata și se'lu judece. Elu contine trei puncte capitale: Desrobirea țieraniloru de datorii, printr'unu imprumutu de stat; Largirea sistemului electoralu catra votulu univer-

salu si scrutiniul de liste; si Electivitatea magistraturii.

„Ori-cari ar' fi parerile noastre despre aceste articole ale credinului politicu alu d-lui Rosetti, noe ne pare bine, incheia numit'a foia, ca le vedemu afirmate cu atata putere de catra betranulu luptatoru liberalu, si ca ele sunt puse ca cestuni de lupta pentru viitoarele alegeri. Cu acestu chipu putemu ave unu parlamentu, dela care vomu sei la ce se ne asteptamu, deca se voru alege in majoritate adeptii propunerilor d-lui Rosetti, ori aceia cari nu credu nici oportune, nici folositoare pentru statu acele proiecte. E unu pasu inainte, din punctulu de vedere alu educatiunii politice a alegătoriloru, si de aceea multumimu betranulu Rosetti, ca da cetatianiloru ocaziunea de a vota mai cu consciintia de catu au votatu pēna acum.“

Vineri s'a tinutu in Bucuresci unu consiliu de ministri la P. S. S. Mitropolitulu Primatu, in privint'a atitudinei ce trebuie se iferulu romanu faia cu Patriarchi'a din Constantinopole, in cestiunea Sf. Mirii.

O deputatiune poloneza a fostu alaltieri la d. Sogain, ce a nu si i a prezentatu o adresa de multumire, pentru cuvintele ce a pronuntiatu in Camera, anulu trecut, in favoarea Poloniei.

Foile din Petersburg au primitu ordinulu se nu publice nimicu asupra construierei liniilor ferate la graniti'a russo-austriaca. — Cu totu protestulu Angliei Port'a persiste se tramita unu comisaru turcu in Egiptu.

Din Odessa se anuntia, ca ministeriulu de marina a facutu o comanda de unu numeru insemnatu de torpile, spre a intari lini'a Crimeei si a malurilor russe dela Marea Neagra. Patru monitoare noue s'au construitu in uzinele dela Nicolaev. Alte duce monitoare se construescu in uzina dela Sevastopolu. Semne rele!

Resboiu cu Russi'a?

Sub titulu „pericululu de resboiu“ constata „N. fr. Presse“ ca multe foi din Austri'a vorbescu de unu resboiu cu Russi'a ca de unu periculu apropiatu. In delegatiunea ungara pronuntiatu in privint'a acesta cuvinte grave, neprecugetate. Se pare, ca opinia publica s'a datu cu ide'a, ca in curendu Austri'a va trebui se se bata cu Russi'a. De candu acesta temere? Politic'a Russei incepundu dela Petru celu mare a fostu un'a si aceea, totdeuna ea a fost rivala Austriei in Orientu.

Pericululu unui resbelu cu Russi'a, continua „N. fr. Presse“, esiste numai de candu amu ocupatu Bosni'a si Hertiegovin'a. Pēna candu Austri'a avea caracterulu unui statu germanu seu germano-ungaru si nu se gandea la cuceriri in Orientu, Russi'a traiea in pace langa Austri'a. De candu inse politic'a (de impacare) dela 1878 urmaresce planuri de cucerire in Orientu si a creatu in Austri'a o majoritate slava a Reichsrathului, Austri'a a pornitu pe alte carari. Abstragēdu chiaru dela concurrenti'a in Orientu, nu trebuie a se lasa din vedere, ca cu catu Slavii din Austri'a voru redica capulu mai susu si voru fi mai liberi si mai satisfacuti in pretinsunile loru, cu atatu rivalitatea Russei va deveni mai mare, pentru ca se vede amenintata in positiunea ei ca imperiu protectoru slavu de cara Austri'a.

Foi'a centralista crede, ca de aici ar' fi a se deduce, ca Austri'a, deca nu voiesce se se incurce intr'unu resboiu cu Russi'a, ar' trebui se si schimbe politic'a si se caute a si recastiga earasi caracterulu germanu. Resboiulu e o grozava calamitate si unu resboiu cu Russi'a ar' fi pentru Austri'a unu jocu forte periculosu. Slavii Austriei sunt in privint'a acesta de-o idea cu Germanii; afara numai de Poloni, cari ar' consideru unu resboiu cu Russi'a, ca unu resboiu nationalu, pentru restabilirea Poloniei. Cehii si ceilalti Slavi sunt in contra unui resboiu cu Russi'a, mai vartosu din motive nationale; ei inse nu vedu pericolulu in politic'a interioara, ci in aliantia cu Germani'a.

Organulu cehu din Moravi'a regreta, ca politic'a esteriōra a Austriei nu merge mana in mana cu cea interioara ca adeca nu e condusa si ea de spiritulu slavu. Nu le place dloru Cehi amicitia cu Germani'a. Ei clevetescu pe Bismarck, atribuindu-i intentiunea de a insiala pe Austri'a lasandu-o deodata singura si de-

nuntia pe concetatenii loru germani, ca ar' fi „prussaci“ si „grossdeutsch“. „N. fr. Presse“ se apera in contra invinuiriloru de felulu acest'a, dicēdu ca totu ce dorescu Nemtii austriaci este de a trai in amicitia cu Germani'a, dealtmintrea ei au fost intotdeun'a cei mai aprigi operatori ai unitatii statului. Cehii o sciu acesta, der' ei arunca suspitiuni asupra lealitatii Germaniloru, in sperantia, ca astfelu le va succede a rumpe aliantia cu Germani'a. „N. fr. Pr.“ le imputa ca sunt scurtu-vedietori, caci deca Austri'a ar' rumpe cu Germani'a spre a se arunca in braiele Russei, atunci Germanii ar' deveni tocmai ceea ce li se imputa adi, o minoritate nationala nemultamita. — Foi'a vienesa sperza in fine, ca, desi dorintiele cehice au adi mare trecere in Austri'a, totusi nu le va succede a nimici amicitia d'intre Austri'a si Germani'a, facēdu ca si politic'a esteriōra se fia condusa in spiritulu slavu.

Memorialulu si press'a romana.

Organulu partidei conservatorie „Timpulu“ scrie cu privire la Memoriu alu duoilea Articul remarcabilu de cuprinsulu urmatoriu:

„Memorialulu“ comitetulu alesu de conferentia romana din Sibiu, ne descopere situatia curioasa si umilitoria, ce li s'a creatu Romaniloru din monarchia habsburgica prin dualismu si prin mesurile guvernamentale ale Maghiariloru Poporu stravechiu pe teritoriulu unei tieri autonome, care mantinutu independentia ei in cursu de sute de ani, si faia cu regii Ungariei, catu si faia cu Turcii, Maghiarii, cari singuri formea duce treile ale populatiunii tierii — pe candu Maghiarii si Germanii abia formea o a treia parte — sunt pusi cu totul in afara din viaa publica prin felu de felu de mesuri machiavelice, si persecutati in tote ale loru, c'o staruintia a na de o usa mai buna.

Incepēdu cu istoriografi, cari contestau originea si vechia a poporulu nostru in muntii Ardēlului si sfersindu cu mesuriile d-lui Trefort, maghiaru de origine franceza, care introduce cu de-a sil'a limb'a maghiara in scolele rurale, vedemu o lume intrēga, poporu, diplomati, invetiati, conspirandu pe intrecede in contra unui bietu poporu rusacu, din stravechime asediatu in acele locuri, unde la resboiu, harnicu si linistitu in timpu de pace, se facea — pentru ce? Seimu noi bine pentru ce? Pentru ca n'are Dumnedieu de lucru, amu dice.

In adeveru nu s'ar crede si cu tote acestea e istu pēna adi istoriografi, arora li se pare nimic'a tota a escomota unu poporu intregu de diece milioane de suflete din Dacia, a'lu pune in Pindu si a'lu face se vina de acolo inderetu, prin sufa a duosprediegea, de peste Dunare. Acesta teoria sustinuta antaiu de Rössler — se bucura si de vorba Maghiariloru, si astfelu cu vorbe, cu deductiuni hazardate, cu combinatiuni asupra onoru timpuri egalu de fabuloase pentru tote elementele din tiera, ei ar' vrē se tagaduiēca drepturile si existenti'a unui poporu de trei milioane, a unui elementu aievea, care traiesce, vorbesce limb'a lui propria, are cultur'a si istoria lui propria, c'unu cuvēntu alu unui poporu radicalu deosebitu de celu maghiaru.

Ce curioasa idea ar' fi avēdu Maghiarii despre natura omeniloru si-a lucruriloru, candu incēra a face intr'o di, ceea ce o mie de ani n'au pututu face? Ce copilaria e din partea loru de-a'si inchipui, ca natiunile pieru de pe-o di pe alta. Bascii din Spania vorbescu pēna adi limb'a bascu, sudulu Francei vorbesce si cultiva limb'a provensala, in Belgia sub petur'a subtire de cultura franceza, subsistu duce nationalitati deosebite, dupa disparitiunea imperiului bisantinu si a celui turcescu, adeca dupa o mie cincisute de ani, vedemu incoitindu — cu tota lunga dominatiune straina, tote natiunile vechi ale peninsulei traice: Albaneji, Romani, Bulgari, Serbi, Greci — unele scadiute la numeru, altele crescute; der' tote vii. Ceea ce n'au pututu face cultur'a bizantina seu cucerirea otomana, voru face Ungurii prin societati de maghiarisare? In Russi'a, deca s'ar cutemur absolutismulu ei actualu, am vedē dieci de nationalitati deosebite resarindu intacte de sub petur'a forte subtire de predominatiune moscovita.

Pēna la sfersitulu sutei XV-ea Romanii sunt in Ardealu si Tier'a-unguresca unulu din elementele cele mai considerabile in vietia publica. Traindu sub voevodi proprii fara amestecu din partea Ungariei, ziditori si operatori de cetati, pururea buni ostasi, epoca de auru din tierile nostre, inceputa cu Mircea si incheindu cu Stefanu celu Mare, e o epoca de auru si dincolo. Romanii sunt atatu de numerosi in muntii Ardēlului, in catu fragmente ale populatiunii Maramuresiului fondēza, sub Dragosiu, statulu Moldovei, fragmente din tinutulu Fagarasiului, Tier'a romanēca. Cine vrea se-si faca o idea de energi'a cu totul elementara a acelu poporu,

se considere, ca, optdieci de ani dupa fondarea ei, Moldov'a ajunge din coltulu tierii de susu pēna n Nistru si la Cetatea Alba, Tier'a-romanēca intr'o suta de ani pēna in Dobrogea si pe intregu malulu dreptu alu Dunarii. E o epoca acesta, care in Ardēlu produce pe Voievodulu Iancu, cum i dieu baladele romane si slave, pe Ioanu Huniadu Corvinu. Papa Piu II. (Aeneas Silvius Piccolomini) nascutu pe la 1405, deci contimporanu cu tota seria stralucita de eroi ai poporulu romanescu, dice despre Iancu „Joannes Hunniades, cuius nomen caeteros obnubilat, non tam Hungaris, quam Valachis a quibus natus erat, gloriam auxit.“ Inca in sufa a siētesprediecea Miron Costinu serie regelui Poloniei, ca celu mai frumosu si mai corectu dialectu romanescu, celu mai apropiatu de graiulu italianu se vorbesce in Satmaru, unde, cu tota emigrarea lui Dragosiu, Romanii remasi acolo sub fratele lui, Voievodulu Balcu, sunt atatu de numerosi, ca si candu n'ar' fi esitu nimeni din tiera. E curiosu a audi, ca tocmai in acele clasice locuri, d-nii maghiari voru se infintieze o episcopia maghiara de ritu greco-catolicu pentru romani si ruteni.

Si candu privim la munc'a seculara a acestui poporu, la sum'a de putere musculara, cheltuita, ne prinde mirarea. Tinuturile, in care locuescu Romanii suntu rapite pustietatii si codrului. Fia-ce palma de pamentu de hrana e castigata prin estirpare de codri seculari, prin curatura. Pe candu Maghiarulu si-a castigatu siēsurile patrie sale, paseandu-si caii si plimbandu-se, lu vedemu pe Romanu cucerindu palma cu palma pamentulu de sub puterile naturii, lu vedemu curatindu, radeciniile codriloru seculari si creandu-si pratri'a lui muntosa pasu cu pasu. Credu ore Ungurii ca caracterulu acestei munci grele si statornice nu s'a imprimatu in tota fiintia poporulu romanescu, credu ei ca aceasta viatia n'a lasatu adēne urme psihologice in acestu poporu, atatu de linistitu in aparentia, der' de-e cumplita inderetnicia in fundulu sufletulu seu? Romanulu nu uita nici binele, nici reulu. N'a uitatu farematurile de gratia, ce li s'a aruncatu de catra echitatea casei de Austri'a; de aceea e unulu din poporele cele mai dinastice ale monarchiei; der' Romanulu nu uita in veci nici reulu ce i l'au facutu altii. Mostenirea de aversiune si de iubire o pastreaza intacta si de aceea orice incercare de-a i contopi este zadarnica si copilarosa. E zadarnica in Russi'a, unde unu colosu de dieci de milioane apasa asupra cāteva sute de mii, unde limb'a se transmite numai prin viu graiu din generatie in generatie; cu catu mai zadarnica va fi in Ungari'a?

(Va rmā.)

„Natiunea“ scrie urmatorele:

Deca Ungari'a ar' acorda Romaniloru din Transilvani'a stravechile loru drepturi precum Austri'a a facutu pentru densa si pentru cele-lalte nationalitati din Imperiu; deca le ar' da acciiasi autonomie curatu administrativa de care se bucura Croati'a, apoi ea pote conta atunci, dar' numai atunci, pe devotamentulu deplinu si intregu alu Romaniloru, intocmai precum contreaza pe acela alu celorlalti cetatieni ai Coronei santului Stefanu. Romanii nu ceru, o repetamu, prin memoriulu loru, a se desparti de Ungari'a; ei nu voru se slabeasca in nimicu uniunea loru politica cu densa; ei se marginescu a reclama aceleasi drepturi ca si Croati'a, drepturi ce resulta pentru densii din documente internationale, ce nimeni nu pote tagadui, si cari, de si violate, der' nu suntu prescise.

„A veni der' asta-di, la finele seculului alu 19-lea, candu principiulu nationalitatiloru este deja inscisu in dreptulu gintelor, se nege cine-va, cumu face „Pester Lloyd“ si corespondentulu unguru alu diarului francesu „Les Débats“, pēna si orginea romana a Transilvaniei loru; a veni se le conteste inteliginti'a si aptitudinile loru la civilizatie, aceste calitati, ce rass'a latina le posede intr'unu gradu asiē de invederatu; nu este, dupa noi, a desfiintia cu o trasura de condeiu unu elementu asiē de importantu ca acela alu Romaniloru din Ungari'a. Trei milioane suflete, cari au consciintia de drepturile lor; nu disparu asia lesne dupa suprafaia pamentului. — Ungurii trebuie se scia aceast'a din esperientia mai bine de catu origine, — mai alesu candu acestu poporu nu reclama drepturile lui cu armele in mana, ci pe calea legala, in virtutea unoru acte ce provinu din totu acea sorginte, care a pusu pe Ungari'a in posesiunea autonomiei ei de asta-di.

„Nu noi vomu cautu der', precumu ne acuzu „Pester Lloyd“, a propagu intre Romanii din Transilvani'a principiile iredentismulu italianu in relatiunile loru cu guvernulu maghiaru. Nu

vomu încetá din contra a recomandá atátu Ungurilor cátu si loru, acelu spiritiu de impacáciune ce a presidatu la apropiarea efectuatá între Austriá si Ungariá si care le-a condusu la incheierea pactului din 1867. Mijlócele violente nu ducu in totdeauna la rezultate multiimitórie; si ar' trebui se fimu inimizii declarati ai Romanilor din Transilvani'a, cá se'i indemnau a recurge la ele. Nu noi producemu agitaciunea, ce „Pester Lloyd“ observa de cá-tva timpu între Romanii din Ungari'a, ci procedemintele autoritatilor maghiare in privinti'a lor.

„Déca Ungurii, inspirati de sentimente mai conforme cu spiritulu seculului in care traimu, in locu se caute a anulá elementulu romanu — ceea ce este cu neputintia, — 'i ar' face o parte, proportionala cu insemnatatea s'a numerica, in afacerile statului; déca, nevoindu a 'i acordá autonomi'a ce reclama, 'i ar' dá celu puçinu aceleasi drepturi, de care se bucura si Ungurii; déca, intr'unu cuventu nu 'i ar' considerá ca unu paria in propri'a sa patria; negresitu cá o cale de impacaciune s'ar' deschide pentru aceste doue popóre. ale caroru interese suntú identice sub mai multe raporturi, si o întielegere definitiva ar' fi rezultatulu nemijlocitu alu acestei încercari. Spre acestu rezultatú dér' ar' trebui se tinda mai alesu silintiele Maghiarilor, déca voescu se faca a încetá agitaciunile ce domnescu între Romanii din Transilvani'a si de cari se plangu cu atáta amaraciune.

Adunarea generala a Reuniunii femeiloru romane din Brasiovu.

Brasiovu, 8/20 Novembre a. e.

In 7/19 Novembre a. e., fiindu diu'a onomastica a Maiestatii Sale Imp. si Reg. Elisabeta, care e patron'a acestei Reuniuni, s'a tînutu adunarea generala ordinaria la 3 ore dupa prandiu in sal'a de desemnu a instituteloru ort. orientale romane din locu. Din cele ce s'au pertractatu in acésta adunare publicamu urmátórele momente mai insemnate, in care se oglindéza viéti'a acestei Reuniuni.

1. Din partea Reuniunii s'au datú si in anulu acesta subventiunile ordinarie:

a) la scól'a de fetitie din Brasiovu	800	fi. v. a.
b) „ „ „ „ „ Blasiu	400	„ „
c) „ „ „ „ „ Sibiiu	300	„ „
d) „ „ „ „ „ Campeni	50	„ „
Suma	1550	fi. v. a.

2. Pentru lucrurile facute de elevele scólei de fetitie din Brasiovu, si tramise la espositiunea nationala din Sibiiu, Reuniunea a obtinutu diplom'a de recunoscintia.

3. Averea Reuniunii s'a administratu in anulu acesta prin d-n'a cassiera Agnes Dusoiu, portandu-se tóte afacerile in cea mai buna regula. Averea Reuniunii a fostu la incheierea socotelorú 38 567 fr. 49 cr. v. a.

4. Numerulu membrorú, care 'si-au respunsu tax'a anualá, a fostu in anulu acesta 82.

5. Comitétulu a aranjeatu in 31 Ianuariu a. e. o serata musicala cu loteria si dansu. Venitulu curatulu alu acestei serate a fostu 215 fi 90 cr. v. a.

6. Comitétulu constatandu, cá multe eleve fiindu fórté serace, nu 'si potú procurá materialulu necesariu pentru lucru de mana, a dispusu, cá sè se cumpere materialulu de lucru, si vendiendu-se obiectele facute de eleve, dupa de tragerea banilorú dati pe materialulu, o parte din profitu sè se puna la fondu éra o parte sè se dè elevelorú cá remuneratiune. In modulu acesta se ajungu doue scopuri a) Se da elevelorú lipsite de mijlóce materialulu necesariu pentru lucru; b) Se îndémna elevele la lucru si se deprindu a 'si evaluá munc'a lorú.

7. Comitétulu aduce la cunoscintia adunarei generale, cá d-nulu prof. Ioanu Dobreanu a datú si in anulu acesta instructiune in caligrafia in clasa V de fetitie gratuitu cu 1 ora pe septemana, si propune cá sè i se voteze multiamita protocolara, ceea ce se si face.

8. Espirandu mandatulu comitetului vechiu se face alegere si se alegu pe timpu de 3 ani conformu statutelorú d-le 1. Maria Secareanu, 2. Elen'a Sotiru, 3. Efrosina T. G. Ioanu, 4. Hareti Stanescu, 5. Agnes Dusoiu, 6. Paraschiva Iosifu, 7. Veturi'a Neagoe, 8. Mari'a Alexi, 9. Elen'a Dima, 10. Ecaterin'a Archimandrescu, 11. Hareti Nemesiu, 12. Elen'a Voina.

9. Constituindu-se noulu comitetu, se alegu de presidinta d-n'a Mari'a Secareanu, de cassier'a d-n'a Agnes Dusoiu. Cá secretaru se realege d-nulu Dr. Nicolau Popu.

Aceste suntú momentele mai insemnate ale adunarei Reuniunii. Avendu in vedere, cá Brasiovenii au ridicatu din propriile lorú puteri si sustienú atátea institute frumóse de invetiamentu, amu pote dice, cá damele brasiovene manifestéza unu felu de emulatiune ingrijindu-se, cá Reuniunea lorú se prospereze si se reverse daruri binefacétóre in poporulu romanu, respandindu lumin'a sciintielorú si a buneii educatiuni prin scólele subventionate de acésta Reuniune.

P.

Memorandú

cátra Ilustritatea s'a d. Dr. Joane Szabó, episcopu gr. cat. alu diecesei Gherlei,

in privinti'a convocarei unui sinodu diecesanu mestecatú pentru vindecarea mai multorú rane ale bisericeii gr. cat. tienetórie de provinci'a metropolitaná a Albei-Julie si Fagarasiului, si resp. de dieces'a Gherlei.

(Urmare.)

5. Ore infintiarea metropoliilor romane, a cei gr. res. unite cu biserice'a Romei si a cei gr. res. neunite, segregarea Romanilorú uniti decátra Ruteni si a celorú neuniti de cátra Serbi, apoi infintiarea episcopielorú celorú nóne romane, adeca a celorú gr. cat. din Gherl'a si Lugosiu, a cei gr. or. dela Caransebesiu, produs'au prosperare si inaintare pentru natiunea rom. si pentru confessiunile ei? In specie: adus'au unitate in bisericéle ei, si reinviat'au prin acelea constitutionalismulu lorú bisericescu, séu dincontra?

La acésta întrebare respundemu de cátra parte cu mare bucuria, cá Romanii gr. or. 'si ajunsera scopulu multu oftatu. Se impreunara in un'a biserica nationala toti Romanii din provinciile de sub corón'a s. Stefanu tienatori de acea confessiune, in care biserica reprezentantii tuturor eparchielorú, atátu preoti cátu si lumeni, in congressu mestecatú condunéti in sunetulu statutelorú facute de ei si intarite de Domnitoriu, 'si alegu pre supremulu capu bisericescu alu întregéi provincie, si se consulta in afacerile sale fundatiunali, scolastice si bisericesci, ce atingu întreg'a provinci'a metropolitaná. Asemenea se aduna la sínódele metropolitane pure bisericesci, pentru afacerile pure religioase, atingátoria de întreg'a provinci'a, si pentru deciden'á unorú cause apelate. Totu prin statute facute de biserice'a romana gr. or. întreg'a, clerulu si secularii 'si statorira legatur'a canonice între metropol'a si eparchiele sufragane, aducundu unificatiune in tóta biserice'a metropolitaná romana gr. or. din desu numitele provincie si in tóte afacerile bisericesci, scolastice, fundatiunali scl.

Asemenea 'si face fiacare eparchia, cea archiepiscopéseca si cele episcopéseca suffragane, statutele sale, dupa cari procede in afacerile sale in sínódele eparchiali mestecate si curatu bisericesci, fara adesteculu celorú-alalte eparchie. Si precumu 'si alegu capulu provinci'e metropolitane întregi in congressulu generalu, asemenea alegu in sínódele eparchiali mestecate pre episcopulu seu, pre membrii consistóriului si corulu invetiatorescu mai inaltu. Nu altcumu si comunele bisericesci pre cale constitutiunale 'si alegu personalulu bisericescu si scolasticu. Pre asemenea cale 'si organizaza diecesele, si organizéda protopopiate, seminariile clericali si invetiamentulu elementariu.

Estmodu se produse unitate in acea biserica, se stabilí legatura canonice, si se realisá cea mai liberale constitutiune bisericesca. Éra acestea tóte suntú rezultatulu unei armonie fratiesci crestinesci între demnitarii ecleziasticii si cleru, apoi alu unei legature armonice între clerulu întregu si întregu poporulu tienetóriu de acea biserica, in care legatura, spre ajungerea inaltului scopu, se sciura pune demnitarii bisericesci in fruntea bisericeii întregi. Urmare pre firésca acésta, fiindu cá la densii clerulu la-olalta cu poporulu constituie biserice'a, si turm'a cuventátoria nu e numai de tunsu si mulsu, ci si de 'a se consvatú cu dens'a despre binele întregéi biserice.

Se vedemu inse, cumu stánu faci'a de mai susu aieptat'a întrebare in biserice'a romana gr. cat.?

In biserice'a Romanilorú gr. cat. tóte aceste se intimplara intorsu si pre dosu. Aci, totu pre bas'a memorandumului din Blasiu dela 1848, dupa nedusirea revolutiunei se punu in capulu lucrului demnitarii bisericesci romani gr. cat. din Transilvani'a si Ungari'a, separati nu numai de turm'a lorú de seculari, ci mare parte si de clerurile subalterne. Fara scirea acestor'a si fara de ale cere consentimentulu (sub scutulú legilorú martiali, ce sustá pre atunce, si mai tardiu sub alu absolutismulu), esopera despartirea Romanilorú gr. cat. de Ruteni, infintiarea metropoliei romane gr. cat. scl. Suseriu concedatulu cu toti árticlii lui, asemenea fara scirea turmei. Arondéda eparchiele episcopéseca, totu fara ascultarea credinciosilorú si fara considerarea intereselorú acelor'a. Totu in ase-

mene modu statorescu locurile pentru resiedintiele episcopali din nóuele eparchie, si inca asié, cá p. e. in eparchie'a Gherlei resiedinti'a se asiéda in marginea diecesei, in apropiare de 11 chilometre de unele comune tienetórie de archidiecece (Jucurile, Dersi'a s. a.), péna candu altele tienetórie de aceasi diecese suntú indepartate de centru preste 120 chilometre.

'Si-aducu aminte inca unii, cari au facutu atentu pre comisariulu organisatoriu la acésta impregiurare, atragundu-i atentiunea asupr'a altorú locuri mai centrali si din multe consideratiuni mai preferibili Gherlei cá resiedintia episcopéseca, cumu respectivulu pré veneratu commissariu, concomitatu de unu amicu alu seu cive armenopolitanu, vení din Oradea-mare prin Clusiu péna la Gherl'a, potere-am dice „pro forma.“ Dá, pentru cá pré veneratulu comisariu fara de a calatori mai incolo, fóra de a fi vrutu a se informá si despre alte locuri, a duó'a di întorcéndu-se din Gherl'a la Clusiu, pre ace'a ó afla mai acomodata. Credemu, cá in privinti'a acésta lucrulu a fostu otáritu anticipative, si tóta calatori'a péna acolo a fostu numai o formalitate, — cum se dice romanésece — cá se-si astupe urm'a.

Dupa aceste se infintiara foruri matrimoniali de 1-a instántia, pre ruinele forurilor protopopéseca de péna atunce. Se esopera dela síria metropolitani, a episcopielorú din Gherl'a si Lugosiu, apoi a canonicilorú din aceste eparchie si a celorú trei din archidiecece, cu cáti fú maritu capitulu metropolitani. Se fecera instalari splendide. In fine „re quasi bene gesta“ acei pré venerati luptatori se punu la repausu, fóra a se fi ingrigitu mai incolo despre asigurarea dreptului autonomiceu, celu puçinu in cátu atinge drepturile prelatilorú bisericeii gr. cat., si fóra a se fi cugetatu despre asigurarea unitatei ierarhice si a strinsei legature canonice a acestei biserice.

Despre organizarea bisericeii din vorba pre basea conditionilorú garantate cu ocaziunea primirei s. uniri, pre temeulu sinodalitatei cu pastrarea ritului, datenelorú, canónelorú si dreptului bisericeii orientali de ritulu grecu, de la inceputulu acestorú demersuri nu voira a sci nemica prelatii anteluptatori, cari se pusera ei pre sene in fruntea lucrurilorú. Ast'a o dovedira urmarile.

Anume indata dupa instalarea in demnitatele sale, fiacare episcopu se apuca de a-si organizá eparchie'a in modu absolutisticu si separatisticu, independentu atátu de metropolitu cátu si de turm'a s'a, numai pre basea dreptului divinulu. Modifica cantarile bisericesci, si inca fiacare, dupa notele insufiate siesi, parasindu notele cele statorite din anticetate in biserice'a orientale de ritulu grecu. Asié asta-di suntú notele bisericesci ale Blasiului, ale Gherlei, ale Naseudului, ale Oradei-mari, si bunulu Domnidieu mai scie câte! Mai cáti cantareti, atáte note si melodie bisericesci. Totu asemenea cu liturgiariulu. Incependu de la présantiele sale episcopii, mai fiacare preutu innoesce, scaimba cuvente, fiacarele dupa întielectiunea sa, încátu de ar intrá unu Romanu unitu din districtulu Fagarasiului in biserice'a catedralu din Gherl'a séu in alt'a mai de frunte cu preuti mai invetiati séu mai svatosi, n'ar crede, cá se afla in biserice'a de acelasi ritu cu a lui.

Apoi in fruntea mai a totorú protopopiatelorú se punu in cele mai multe diecesi unite numai vice-archidiaconi, uneori administratori, vinu in urma surogatii, si mai scie bunulu Ddieu câte titlature necunoscute in biserice'a unita din Ardélú. Totu asié se procede si cu parochiele. Se stergu mai multe parochie vechie, dintre cari unele se afliéda la alte parochie, altele se incredintiéda numai spre administrare unorú preuti vecini. Tóte fóra nici o lege organice, numai dupa bun'a chipsuire a présantielorú sale.

In modulu mai susu aretatu se restauréda si parochiele, denumindu-se si aice la cele mai multe numai administratori. Apoi desi se publica concursu la unele, curentarile parochielorú inse nu se facu cá sè se scia, carele dintre concurenti ar placé poporulu din parochi'a curentata, ei mai adeseori cá sè se scia, care deintre favoriti dorése a fi inaintatu in respectiv'a parochia, ce adese ori se face si fóra acea formalitate. Pre acéstasi cale se fecera unele modificari in privinti'a beneficierei preutilorú si in privinti'a stolorú, cari innoiri unilaterali neplacundu in unele locuri turmei mulgátorie, éra in altele pastorilorú, in loculu lorú veni la mediulocu in multe locuri tocmél'a libera din casu in casu, éra in alte locuri si-redicare stolele insi-si preutii, dupa acumu au potutu.

Din acestea urmara si casuri de acele, de s'au ingropatu betrani fóra preutu, pentru cá nu se potú întielege paroculu cu urmasii mortului despre vit'a, ce se pretindeá pentru ingropatiune. Asemenea chiaru in tempu de epidemia scarlatina au statú neingropati in 1861 mai multi prunci câte 4—5 deodata, pentru cá nu se potura invoi in privinti'a stolei. Despre casurile acestea si alte asemeni s'aru poté dá desluciri si adevérintie, déca ar fi de lipsa, si déca n'amu sci mai fiacare din noi câte unu casu séu altulu de categori'a celorú citate.

In urma, cá se fia si mai batutória la ochi acésta anarchia din biserice'a romana gr. cat., si cá se fia mai

bine precepta si de laici independenti'a episcopiloru sufraganei si nelegatur'a acestor'a de metropolitu, unii ignorara de a-si primi santirea s'a diu manile metropolitului acestei biserice. 22)

Deci infiintarea celor doue metropolie romane a produsu efecte diametralu opuse, asié:

In metropoli'a gr. res. neunita a produsu unitate ierarcea; in cea gr. cat. anarcia, desordine, disolutiune.

In metropoli'a neunita, legatura fratiéseca intre clerici si lumeni; in cea unita nici o legatura.

In metropoli'a neunita celu mai mare zelu din partea seculariloru intru parteciparea la afacerile bisericésci si inaintarea acelor'a. In metropoli'a unita indolentia, nepasare, letargia; pentru cá, cumu si-arú poté manifestá interesare de acele afaceri, de la a carorú administrare, supraveghiare si colucrare suntú eschisi?

Intemeierea metropoliei gr. or. neunita avú de rezultatú: reinviarea si traducerea in viétia a drepturiloru bisericeii de ritulu orientale grecescu, in sunetulu ss. canóne, asié preeumu au fostu acele usua'e inainte de primirea s. uniri la a 1701. intocmite acumu dupa ideiele viéiei constitutiunali moderne si dupa gradulu culturaiu poporului tienutoriu de acea biserica. Cu unu evmentu: avú de rezultatú constitutiunea bisericeéseca, un'a dintre celea mai acomodate geniului poporului. Éra intemeierea metropoliei unite avú de rezultatú: mai total'a sugrumare si a acelorú sfermatate de drepturi, cari se mai usua' pèna la intemeierea metropoliei rom. gr. cat.

In metropoli'a neunita impreunarea si legatur'a sub unu capu a tuturor eparciiloru episcopési si a tuturor Romaniloru de sub coron'a s. Stefanu, tienutori de acea fesuniune; éra in metropoli'a unita imprasciarea Romaniloru uniti, imprasciata mai mare, decâtu cumu fuse mai inainte, fiindu atunei impartiti intre doue episcopie, astá-di intre patru.

(Va urmá.)

Diverse.

(Memoriaiulu) partidei nationale romane se poté procurá, in mare dela libraria W. Krafft din Sibiu, in detaliu dela librariile N. I. Ciurecu din Brasiovu si „Aurora“ din Gherla cu pretiulu de 1 fl. (si 5 cr. pentru portulu postalú.)

(Liliputani) escita admiratiunea generala. Mai alesu formele proportiunute ale corpului lorú batu la ochi. Celoru cari inca nu ii au veditu le atragemu atentiunea asupra anuciului de mai la vale.

(Scóla Cuz'a - Voda din Galati.) Cetima in „V. Covurluiulu“: Asta-di 3 Novmb. la órele 11 s'a inauguratu noulu localu de scóla „Cuz'a - Voda“, fundatu prin starumti'a privata a Galatianiloru. Servitiulu divinú s'a oficiatu de P. S. S. episcopulu Iosefu. S'au rostitu apoi discursuri de d-nii St. Khimet, col. Pencovici G. Mihalescu, d. primaru Vizzu, d. prefectu Reseanu si d. advocatu Mihailu Ioanu. Cu aceasta ocaziune s'a luatú intiativ'a fundarii unei bibliotece publice galatiane, la care pe momentu s'au subscrisu 1700 lei.

(Societatea de lectura „Julia“) a studentiloru dela universitatea din Clusiu, conformu statutelorú societatii va tiené concertulu impreunatu cu balu in 1. Marte 1883. — Comitétulu arangiatoriu s'a constituitu in 11 l. c., alegandu-se de presiedente T. Mihalyi cand. agr., vicepresiedente D. Ciuta juristu, secretariu I. Turcu, medicin. cassariu I. Marincasiu jur., si controlorú E. Negrutiu medicin.

(Concursulu pentru schiti'a statuei lui Lazaru.) Comitétulu instituitu pentru redicarea statuei lui George Lazaru a decisu in siedinti'a tñnuta Marti, la 26 Octobré 1882, sub presiedinti'a d-lui ministru alu instructiunei publice si cultelorú, sè se puna la concursu intre artistii romani, schiti'a pentru monumentulu lni Lazaru, mai inainte de a se comandá acestu monumentu vre-unui artistu romanu séu strainu. Comitétulu voindu se lasé d-loru concurenti tóta libertatea de actiune, le pune in vedere, cá: George Lazaru, pe cându

a implinitu marea s'a missiune in tiéra nóstra, avea verst'a dela 34—38 de ani. Cá fisionomia avea tipulu romanescu de peste Carpati. Cá imbracaminte purtá costumulu clericiloru romani de peste Carpati. Cá documente mai precise inse pentru inlesnirea lucrareii d-loru concurenti, comitétulu pune la dispositiune: 1. Descrierea viéiei lui George Lazaru, publicata in volumulu II din analele academiiei romane; 2. Dosarulu tuturoru notelorú adunate prin secretariatul comitétului, despre fisionomi'a, starea morala si portulu lui Lazaru, cu anexele celorú doue portrete schitiate, unulu de d. Stancescu altulu de d. Marinescu. Acestu dosaru se póte vedé si studeá la secretarulu comitétului, in localulu gimnasiului Cantemiru, diu Bucuresci strad'a Primaverei.

Pentru complectarea fisionomiei morale a lui Lazaru, d-nii concurenti potú simbolisá prin doue basu-reliefuri facute pe pedestalulu statuei sale, scene din viéti'a lui precum de pilda: 1. George Lazaru inaintea auditorului seu; Plecareá s'a din tiéra. Pentru aceste doue basu-reliefuri, sè se consulte traditiunile contimporaniloru aflati in viéti'a, cum si alte scrieri relative la viéti'a s'a. Marimea schitiiei va trebui se fia de 60 de centimetre, afara de pedestalu. Schiti'a póte se fia facuta in pamentu céra, gips, etc... séu representata numai in desennu cu umbra si lumina precisa. Póte fi asemenea facuta in acuarelu; séu in pictura cu uleiu. Termenulu pentru depunerea schitiiloru este diu'a de 2 Ianuariu 1883, pèna la 4 óre p. m. Aceste schitie vorú fi depuse in salile expositiunei permanente de belearte, curtea bisericeii Stavropoleos, Búuresci, unde vorú stá expuse 3 zile, (dela 3—6 Ianuariu.) Judecat'a concursuriloru se va face de catra comitétulu instituitu pentru redicarea statuei lui Lazaru, la 6 Ianuariu 1883, la 2 óre p. m. Dupa judecat'a concursuriloru, schitiiele vorú mai remane expuse inca 3 zile. Comitétulu ofera, ca premiu pentru cea mai buna schitie, sum'a de lei 1500. In casu cându doue schitie vorú presentá calitati mai egale, comitétulu 'si reserva dreptulu de a divide suma si de a oferí pentru schiti'a clasata antaiú sum'a de lei 1000, si pentru a' duoa 500 lei.

Presiedintele comitétului P. S. Aurelianu.

(Afaceri sinodale.) Puçinu strabate in publicu despre lucrarile sinódelorú bisericesci unite. „Famili'a“ ne spune, cá sinodulu diecesei Oradane a avutu rezultatú imbucuratoriú. S'au luatú multe decisiuni bune si intre altele s'a decretatu, cá codicele diecesei iln constituiescu decretele sinodului provincialu, fiindu provinci'a metropolitana de Alb'a-Julii si Fagarasiu independenti si supusa nemijlocitu scaunului apostolicu in Rom'a. Prea Santi'a S'a episcopulu a aratatú, precumu asigura aceea 'si fóie, multa sollicitudine pentru scóle si in speciala pentru gimnasialu din Beiusiu. Vomú reproduce in arviitoru raportulu intiezu alu „Familiiei.“

(Tunelulu sub canalulu La Manché.) D. G. R. Duval. administratore drumului de feru intre Dalais si Douvres, a visitatu lucrarile tunelului, care sunt in cursu de executare, sub directiunea ingenieurului Breton.

Nou'a galeria, facuta cu masin'a colonelului Reaumont, a careia fortia motrice este aerulu comprimatú, a ajunsu deja la o lungime de 507 metri pe 2 metri si 50 centimetri de diametru in tóte sensurile. Ea se intinde sub mare p'o lungime de 50 metri; intr'o singura di a strabatutu o lungime de 17 metri. Ingene-rulu anglescu Crampto a propusu societatii francese o machina, alu careia motaru va fi apa comprimata, deru, care va poté strabate 25 metri pe di, pe unu diametru de 10 metri.

Licitatiune. Subscrisulu aduce la cunoscinti'a publica, cá in 28 l. c. st. n. la 3 óre d. m. se vorú vinde in Brasiovulu vechiu la Nr. casei 52 realitatié lui Friederieu Platz si anume: mobile, butóia, 1 calu, 2 carutie etc. secestrate in urm'a executiunei si pretiuite cu 444 fl. 60 cr. v. a.

Sz. 446—1882. v. h.

Arverési hirdetmény.

Alóhirt kir. bir. végrehajtó a brassai tekintetes kir. járásbiróságnak 1882-ik évi 6920 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirrè teszi, miszerint végrehajtató Steriu Constantinnak 950 frt. o. é. köve-elése s járulékai iránt végrehajtást szenvedő Platz Frigyes-től biztosítási végre-

hajtás folytán lefoglalt 444 frt. 60 krra becsült ingóságok, u. m.: házibutorok, hordok, egy ló, két szekér és sertések el fognak adatni, minek alperes lakásán Ó-brassóban 52. sz. a. leendő eszközésére határidőül 1882-ik évi November hó 28-ik napjának délutáni 3 órája tűzetik ki, mely árverésre a vevők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi 60 t. cz. 107 §-a szarint, szükség esetében becsáron alól is eladadni fognak; a lefoglalt ingóságok netaláni elsőbbségi igénylői pedig figyelmeztetnek, hogy jogaikat alóhirt kir. bir. végrehajtónál belváros 450 h.-sz. és az árverés napján a helyszinén az árverés kezdetéig oly bizonyosan és szabályszerűen érvényesítsék, mert különben igényeik későbbben figyelmen kívül fognak hagyatni.

Kelt Brassóban 1882-ik évi November hó 14-én.

Borsos Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó

Nr. 810—1882.

1—2

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu secundariu la scóla granitiaréseca din Lis'a cu salariu anuale de 180 fl. v. a. si adeca: 50 fl. din fondulu scolasticu, era 130 fl. dela comunitate, apoi cuartiru si lemne de focu.

Competentii se'si substerna petitiunile pro-vedite cu diploma de calificatiune in órdine si alte documente necesarii pèna la 30 Novembre a. c. la „Comitétulu administrativu alu fondului scolariu alu fostiloru granitiari din regimentulu romanu I. la Sibiu.“

La „IMPERATULU ROMANILORU“

(strad'a Scheiloru, langa casin'a romana)

Numai pentru câteva zile

Este a se vedé in fia-care di dela 10 óre diminetia pèna la 9 óre sér'a reunita

parechia de Liliputani

care avú marea onóre de a se presentá inaintea Majestatii sale c. r. apot'lice a Reginei in lun'a lui Maiu a. c. in palatulu dela Vien'a. —

1. D. Henrieu, numitu Marchisulu Wolge, de 31 ani, 28 de policari inaltu, are o greutate de 19 puncti. 2. Mirés'a lui, Marchis'a Luis'a, de 23 ani, 28 de policari inalta, are o greutate de 20 de puncti.

Cu tóta stim'a: Impressariulu I. SEDLMAYER.

Intrarea: I. locu 30 cr. II. locu 20 cr.

Soldatii dela sergentu in josu si copiii platescu numai jumatare.

Cursulu la bursa de Vien'a

din 20 Novembre st. n. 1882.

Rent'a de aurú un-	6% 118 90	m'a de vinu ung. —.—
gára		Imprumutulu cu pre-
dto	4% 85.30	miu ung.
dto de hartia 5%	84 20	116.—
Imprumutulu cailoru		Losurile p. regularea
ferate ungare	133 40	Tisei si a Segedin 107.90
Amortisarea datoriei		Rent'a de hartia
cailoru ferate de		austríaca
ostu ung. (1-ma		Rent'a de arg. austr. 77.05
emisiune)	89 10	Rent'a de aurú austr. 94.05
dto (II-a emisiune) 110 50		Losurile din 1860 130.10
dto (III-a emisiune) 94 50		Actiun. bancei aust-
Bonuri rurale ungare 99.25		ungare
dto cu el. de sortare 96 50		„ bancei de creditu
Bonuri rurale Banat-		ungare
Timis	97 50	„ bancei de creditu
dto cu el. de sortare 97 —		austríaca
Bonuri rurale transil-		Argintulu
vane	98 50	Galbini imperatoresi 5 66
Bonuri croato-slav. 99.—		Napoleond'ori
Desbagabire p. dij-		9.47 1/2
		Marci 100 imp. germ. 58 45
		Londr'a
		119 20

Cursulu de Bucuresci

din 6/18 Nov. 1882.

Valori	Scadenti'a Cu- póneloru	Cum- pera	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Oct.	92. 1/4	92 1/2
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct	97 1/2	98. 1/2
8% Oblig. domeniiale 1871	1 Ian. 1 Iul.	—	—
6% Oblig. cailoru fer. rom.	1 Iuliu	102. 1/2	103 1/2
7% Scrisuri funciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	102 1/2	103 1/2
7% „ „ urbane	idem	102 1/2	103.—
8% Imprum. municipale	idem	102 1/2	103. 1/2
Oblig. casei de pensiuie (lei 300, dobânda 10 lec).	1 Maiu 1 Nov	224 —	226 —
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	30 —	31.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1360	1380
Auru contra arginau		1 5/8	1 3/4
Auru contra bilete hipotec.		1 5/8	1 3/4
Auru contra bil. de Banca nat Florini Val. Austr.		1 5/8	1 3/4
		2 12	2.13

Redactoru responsabilu: Aurel Muresianu

Editoru: Iacobi Muresianu

Tipografu: Ioanú 160 si 5. Hercul

22) Canonulu apost. 34 prescrie: „Episcopii unei natii se cunósca pre celu de antâin dintre dinsii, si se-lu considere cá pre capulu seu, si fóra invoieá lui se nu intreprinda nemica de ceva insemnatate mai inalta;“ can. 19 alu sinodului din Antiochia: „Episcopus ne ordinetur absque synodo et praesentia metropolitani provinciae;“ can. 6. alu I. concilii ecum.: „Si quis absque metropolitani sententia factus sit episcopus, eum magna synodus definit non esse episcopum.“